

comissió obrera
nacional de Catalunya

La situació es pot veure agreujada si el nombre d'aturats no es redueix per la creació de llocs de treball

MES DE 100.000 PERSONES ATURADES A CATALUNYA NO TENEN CAP TIPUS DE PRESTACIÓ ECONÒMICA SUBSTITUTIVA DEL SALARI

La Generalitat de Catalunya, al marge de les mesures que pugui posar en marxa el govern central, ha de garantir els ingressos mínims de qui no té protecció per atur.

El mes de juliol, Catalunya concentrava el **14%** del total de persones aturades a Espanya. Concretament, al nostre país, **495.911** persones no tenien feina, sobre un total de 3.544.095 aturats a tot l'Estat. Des del mes de maig de 2009, la tendència de l'atur a Espanya ha passat d'increments continuats fins a aquell moment, a la reducció del nombre de persones sense ocupació.

A Espanya hi ha hagut una disminució progressiva des de maig que ha suposat que hi hagi 76.044 persones menys aturades, però a Catalunya, tot i que el maig i el juny es va reduir el nombre d'aturats en un total de 17.015, el mes de juliol es van registrar 7.664 nous aturats.

ATUR REGISTRAT

	maig 09	variació mensual¹	juny 09	variació mensual¹	juliol 09	variació mensual¹
Catalunya	505.041	-0,04%	488.247	-3,33%	495.911	1,57%
Espanya	3.620.139	-0,68%	3.564.889	-1,53%	3.544.095	-0,58%

¹ respecte mes anterior

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social. SPEE. Estadístiques d'ocupació

comissió obrera
nacional de Catalunya

L'increment interanual, de l'atur a Catalunya, entre juliol de 2008 i juliol de 2009, ha estat del **54%** (**173.947** persones aturades més), el que suposa un increment interanual de 8 punts superior al del total d'Espanya.

Les persones immigrades sense feina suposen, al nostre país, el **20,4%** del total, és a dir, **101.066** persones. L'increment interanual ha estat del **91,7%**, o el que és el mateix, **48.345** persones més aturades aquest juliol respecte de fa un any.

Els joves catalans pateixen amb més intensitat la pèrdua de llocs de treball amb taxes d'atur que s'han incrementat respecte l'any passat en un 24% entre els joves de 16 a 19 anys i en un 14,1% pels joves entre 20 i 30 anys. A més, presenten taxes de temporalitat més elevades que la resta de trams d'edat. Així, el primer trimestre de 2009, segons la EPA, més del 52% de joves entre 16 i 19 anys i el 31,4% del jovent entre 20 i 30 anys tenien contractes temporals. La subocupació, és a dir, treballar menys hores de les desitjades, també és un fenomen molt present entre els joves (en casi un 10% dels contractes de joves).

El nombre de contractes registrats continua descendint a Catalunya respecte juliol de 2008 en un 18% (50.227 contractes menys). La contractació indefinida és la que més es retrau, amb un decreixement interanual del 34% seguida de la contractació temporal, que cau un 15,6%.

	total contractes			contractes indefinits			contractes temporals		
	total	absoluta	relativa	total	absoluta	relativa	total	absoluta	relativa
Catalunya	228.584	-50.227	-18,01%	24.531	-12.660	-34,04%	204.053	-37.567	-15,55%
Espanya	1.403.023	-223.443	-13,74%	111.143	-49.220	-30,69%	1.291.880	-174.223	-11,88%

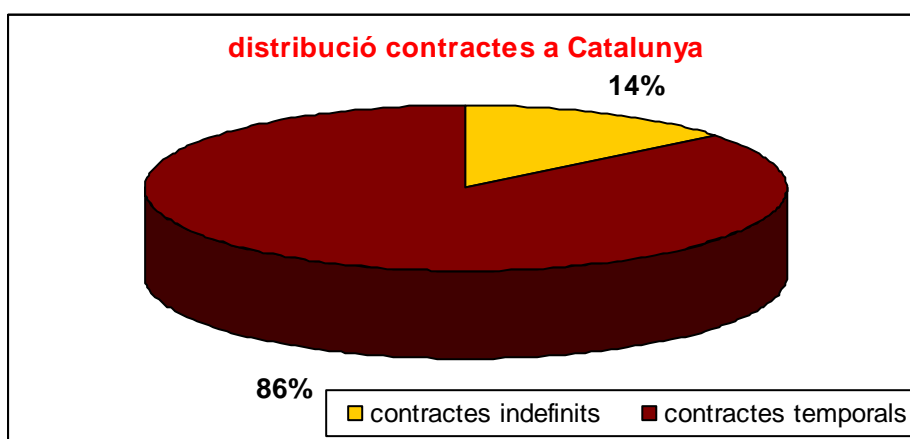
Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social. SPEE. Estadístiques d'ocupació

Catalunya presenta pitjors valors que el global espanyol pel que fa a la variació anual del nombre total de contractes registrats, tant de temporals com d'indefinitos.

La distribució dels contractes entre temporals i indefinits mostra la precarietat del mercat de treball català.

	total	indefinitos	% sobre total	temporals	% sobre total
Catalunya	1.99.624	171.557	14,30	1.028.067	85,70

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social. SPEE. Estadístiques d'ocupació

BENEFICIARIS PRESTACIONS PER ATUR

	maig 09	variació mensual ¹	juny 09	variació mensual ¹	juliol 09	variació mensual ¹
Catalunya	401.150	1,91%	398.711	-0,61%	395.018	-0,93%
Espanya	2.619.094	1,82%	2.592.697	-1,01%	2.600.228	0,29%

¹ respecte mes anterior

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social. SPEE. Estadístiques d'ocupació

Maig ha estat el darrer mes en el qual s'ha incrementat el nombre de beneficiaris per algun tipus de prestació per atur, tot i que el nombre d'aturats es va reduir, el nombre de noves prestacions per atur va incrementar-se perquè les dades sobre beneficiaris de prestacions que publica l'INEM corresponen al mes anterior a la publicació de l'atur registrat¹. Al juny ja es va produir una disminució i el juliol també, tot i que el nombre

¹ Així a les dades sobre atur registrat corresponent al mes de juliol de 2009, s'han publicat les dades sobre beneficiaris de prestacions per atur del mes de juny de 2009

comissió obrera
nacional de Catalunya

d'aturats s'ha incrementat a Catalunya pel mateix efecte de l'endarreriment d'un mes en les dades de l'INEM.

Pel que fa al nivell de cobertura per desocupació, el juliol de 2009, **100.893** persones sense feina al nostre país no tenen cap tipus de prestació econòmica substitutiva del salari, el que significa el **20,34%** del total d'aturats.

	maig 09	juny 09	juliol 09
aturats sense protecció	103.891	89.536	100.893
proporció desprotecció	20,57%	18,33%	20,34%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social. SPEE. Estadístiques d'ocupació

La proporció de persones aturades sense protecció es va reduir el mes de maig, per la disminució total del nombre d'aturats i l'increment de beneficiaris de prestacions i el mes de juny perquè la reducció del nombre de prestacions va ser inferior a la del nombre de persones aturades, però s'ha recuperat el mes de juliol per l'increment del nombre d'aturats que s'ha produït a Catalunya.

L'evolució del nombre de persones sense protecció pot tendir a l'alça si no es compensa la pèrdua o no accés al dret a protecció amb una suficient reducció del nombre de persones que perdin la seva ocupació.

Hi ha un seguit de variables que poden afectar de forma negativa l'evolució del nivell de cobertura de les prestacions per atur, en les seves diverses modalitats.

Per una banda, totes les prestacions per atur tenen una **durada màxima determinada**, excepte el subsidi per atur de majors de 52 anys que pot estendre's fins que la persona beneficiària tingui l'edat legal de jubilació.

Concretament, les prestacions contributives poden tenir una durada d'entre 4 i 24 mesos inprorrogables i els subsidis per atur una durada inicial de 6 mesos que pot prorrogar-se,

comissió obrera
nacional de Catalunya

sempre que es compleixin la resta de requisits, en cas de tenir responsabilitats familiars fins a 21 mesos o fins a 30 en cas d'haver esgotat una prestació contributiva i subscriure un compromís d'activitat. Per la seva banda, la Renda Activa d'Inserció (RAI) té una durada màxima de 11 mesos inprorrogables.

	prestació contributiva		subsidi d'atur		RAI		total prestacions
	total	%	total	%	total	%	
Catalunya	288.468	73,02%	101.950	25,8%	4.600	1,16%	395.018
Espanya	1.593.181	61,3%	753.363	29%	95.136	3,65%	2.600.228

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social. SPEE. Estadístiques d'ocupació

A Catalunya, les **prestacions contributives** suposen el **73%** del total de prestacions per atur (una proporció molt més elevada que al global de l'Estat). Aquest fet té un aspecte positiu: la quantia de la prestació és superior, però al mateix temps té una limitació temporal important: estan subjectes al període de cotització acreditat dins dels 6 anys anteriors a la generació del dret i a la seva durada màxima (24 mesos en el millor dels escenaris).

Així mateix, la continuïtat dels **subsidi per atur**, que a Catalunya perceben **101.950** persones, també és força incert. Els beneficiaris són, majoritàriament, persones que han esgotat la prestació contributiva menors de 46 anys (el 33% del total), seguits pels majors de 52 anys, en un 28,6%, qui no pot acreditar suficients cotitzacions per accedir a la prestació contributiva (un 18,6%) i per últim els majors de 45 anys que han esgotat prestació. La durada màxima del subsidi per esgotament de prestació exigeix tenir responsabilitats familiars. Els menors de 46 anys han de tenir fills a càrrec i, com a molt, tindran dret a 24 mesos, mentre que els majors amb fills podran arribar a percebre'l 30 mesos. Qui no pot acreditar cotitzacions, com a màxim tindrà dret a 21 mesos de subsidi si té responsabilitats familiars i més de 180 dies cotitzats, si no té fills amb més de 180 dies cotitzats, com a màxim percebrà el subsidi 6 mesos.

comissió obrera
nacional de Catalunya

Per últim, la incidència a Catalunya de la **RAI** és pràcticament anecdòtica. Els perceptors de la RAI a Catalunya representen el 4,8% del total estatal (només 4.600 persones) mentre que els aturats catalans són el 14% del total a Espanya.

S'està produint un **prolongament de la situació d'atur**. La proporció d'aturats de llarga durada, és a dir, qui roman més d'un any en situació de desocupació, és cada cop superior. Aquest fet propiciarà que més beneficiaris de prestacions esgotin el dret.

La crisi i la **destrucció de llocs de treball** s'està produint, de forma ininterrompuda, des de fa més d'un any i, malauradament, encara no hi ha signes de recuperació en forma de creació d'ocupació. Això vol dir, que fins el mes de maig s'ha incrementat el nombre d'aturats i que no s'ha creat ocupació, tal i com s'evidencia pel registre de contractes i per les altes a la Seguretat Social. La durada de la situació d'atur, per tant, s'allarga amb el consum del dret que això suposa.

La **precarietat laboral**, en forma de subocupació (parcialitat no desitjada), de no inclusió de tots els conceptes salarials al full de salari (amb la reducció de la base de cotització corresponent), de contractació fraudulenta i, sobretot, en forma de **temporalitat**, té un efecte negatiu directe sobre la protecció per desocupació. Moltes persones aturades accedeixen a prestacions contributives de durada mínima (4 mesos) que esgoten en no trobar una nova ocupació, però moltes altres no tenen dret ni a accedir a la mateixa per no poder acreditar suficients cotitzacions. En molts casos, la causa és l'encadenament de contractes temporals que provoquen contínues entrades i sortides del mercat de treball amb els conseqüents períodes consumits de prestació. L'accés a prestacions de tipus no contributiu és difícil segons quines siguin les circumstàncies personals (edat, fills a càrrec...)

La **causa principal que genera dret** a prestació per atur és l'acomiadament (en el 47% dels casos) seguida molt de prop per la finalització de contractes temporals (el 46%), mentre que els ERO són una causa molt menor de situació d'atur. Aquesta evidència no és menor, donat que la situació laboral dels treballadors i treballadores afectats per ERO, que provenen generalment d'empreses mitjanes o grans, amb estabilitat

comissió obrera
nacional de Catalunya

contractual, sol ser més favorable de cara a percebre prestacions per atur que la dels afectats per acomiadaments individuals o per fi de contracte.

El fet de que **joves i persones immigrants** s'hagin vist especialment afectats per la crisi i que presentin els majors increments interanuals de la taxa d'atur, agreuja la situació, donat que també són els col·lectius amb una situació de major vulnerabilitat en forma de precarietat (temporalitat, subocupació, irregularitats contractuals) al mercat de treball i per tant, amb pitjors condicions d'accés a les prestacions per atur (insuficients cotitzacions per a causar dret, curts períodes de prestació...). En el cas dels joves, l'actual regulació del subsidi per atur, que exigeix tenir fills per a accedir al dret, i de la RAI, que obliga a tenir més de 45 anys, els impedeix, en la majoria dels casos, que accedeixin a les prestacions per atur de tipus assistencial.

Davant d'aquesta situació, des de CCOO de Catalunya exigim:

- **la garantia d'uns ingressos mínims a les persones que perden la feina i queden en situació de desprotecció econòmica per no tenir dret a accedir a prestacions per atur, o per esgotament de les mateixes.**
- **mentre el govern de l'Estat no posi en marxa mecanismes de garantia d'ingressos de supervivència, com l'allargament del dret a prestacions contributives, la garantia de subsidis per als joves, la reforma de la RAI o un ajut econòmic puntual per a aturats sense recursos, la Generalitat de Catalunya ha de posar en marxa la Renda Garantida de Ciutadania (RGC), dret previst a l'Estatut d'Autonomia.**